

Václavské náměstí: ořech těžko rozlousknutelný

Author: SF / Petr Bým | Published: 09.12.2010

Stejně stylové či tradiční bylo i vyznění diskuse: jakkoli problémy jsou už pojmenovány, jejich řešení je více než složité. A to do té míry, že nikdo (ani přítomný, právě instalovaný starosta Prahy 1 Oldřich Lomecký) si netroufá odhadovat ani konkrétní podobu, jakou bude Václavské náměstí a jeho blízké okolí v budoucnu mít, natož pak nějakou alespoň trochu konkrétní časovou osu realizace plánovaných a nutných změn (např. opětné propojení náměstí do jednoho celku, tedy odstranění magistrály z prostoru před Národním muzeem).

Nutno říci, že revitalizace městských center není nikde snadnou záležitostí. „Centra velkých měst jsou víceméně zastavěna, střetává se tam mnoho zájmů a tlaků, především investorů a občanských sdružení. Rozvojové plány také takřka vždy naráží na obvykle nedotknutelnou skupinu - automobilisty. Ve hře je i památková péče, složité jsou většinou majetkoprávní vztahy,“ vypočítává univerzální potíže na tomto poli výstavby architektka Lucie Doleželová z Institutu pro udržitelný rozvoj sídel. Toto vše je pravda i v Praze, k tomu leccos dalšího, například takřka naprostý nezájem státu a jeho neochota revitalizaci pražského centra aktivně, tedy především finančně, podpořit. „To je u nás problém. Třeba Francouzi jsou na svou Paříž patřičně hrdí, proto nikoho neudivuje, že stát se na její výstavbě podílí. U nás vládne spíše přesvědčení, že Praha je bohatá a ať si tedy pomůže sama. Nevím, jestli se tento postoj v dohledné době může změnit,“ konstatoval na setkání SF Daniel Hodek, nový místostarosta Prahy 1. Přesto všechno už přinejmenším pro Václavské náměstí konkrétní plán existuje - je to dnes už pět let starý projekt ateliéru Cigler Marani Architects.

Návrat do historie

„My jsme se částečně inspirovali podobnými zahraničními projekty, ale především v historii. Václavské náměstí v zásadě vracíme do podoby, jakou mělo na konci 19. století,“ popisuje základní východiska zmíněného projektu architekt Vladimír Vacek. V konkrétní poloze je jeho základem obnovení tramvajové linky a redukce automobilové dopravy, rozšíření chodníků (oproti současnému stavu na dvojnásobek) a rovněž zásadní inovace zeleně a dlažby. Projekt byl v zásadě schválen a postoj městské části se nezměnil. „My projekt - pokud budou splněny některé podmínky, například umístění bezbariérového vstupu do stanice metra Můstek - podporujeme,“ říká nový starosta městské části Praha 1. Jenže: nejdříve musí padnout rozhodnutí, co se stane s magistrálou a totéž platí pro obnovení tramvajové dopravy na náměstí. To je záležitost vysloveně celoměstská, daleko přesahuje možnosti a kompetence Prahy 1 a zatím se nezdá, že by nějaké rozhodnutí v těchto kauzách mělo v blízké době padnout. Proto byl nakonec projekt redukován jen na spodní část náměstí a např. pro případné tramvajové koleje v něm byla v jeho střední

části vytvořena „rezerva“, která by měla sloužit jako zóna pro kulturní akce apod. Podle O. Lomeckého by v příštích dvou letech mohlo stran realizace této okleštěné podoby projektu padnout územní rozhodnutí a do dalších dvou let i uděleno stavební povolení. Jsou to ovšem lhávy hodně nejisté. I tady bude zapotřebí součinnosti pražského magistrátu, dopravních podniků a mnoha dalších institucí. K tomu se navíc „zadržla“ realizace megaprojektu v bloku mezi náměstím a ulicemi Jindřiškou a Panskou, s nímž se při všech plánech muselo počítat. Irský investor - společnost Ballymore - ale dnes řeší problémy doma, na miliardovou pražskou investici nemá sílu a rád by projekt prodal. Otázkou je, zda se najde kupec a pokud ano, jaké budou záměry nového majitele bezesporu cenného pozemku.

Ve hře jsou také potíže praktického rázu. „Projekt předpokládá přemístění všech sítí do nedávno vybudovaného kolektoru. Jednání s jejich správci ovšem ukazuje, že to nebude snadná záležitost,“ konstatuje architekt Vacek. Zdá se tak být skoro jisté, že v nejbližších letech se na Václavském náměstí nic zásadního nestane. Funkční období nyní zvolených samospráv skončí v roce 2014 - s jakou vervou se bude pražská komunální politika věnovat problému revitalizace centra Prahy lze jen stěží odhadovat.

Jde nejen o stavby

Docela jasno má ohledně budoucnosti pražského centra Sdružení Nového Města pražského, kde spojili své síly ti, kteří v této lokalitě podnikají a žijí. V jeho koncepci rozvoje, které se stran budoucí výstavby hlásí k projektu ateliéru Cígler Marani (s výjimkou tramvajové dopravy, jejíž obnovení považuje za nevhodné), je řada podnětů a návrhů, jejichž realizace by příliš složitá nemusela být. Jde například o omezení vjezdu motorových vozidel do centra, vytěsnění či alespoň „zneviditelnění“ nevěstinců, kasin a heren v lokalitě (kasin je tady 17), boj s kriminalitou, která je s provozem těchto zařízení spojena, striktnější regulace reklamních médií a vzhledu fasád. Sdružení usiluje i o sjednocení mobiliáře a osvětlení stejně jako redukci počtu stánků na Václavském náměstí a důslednější úpravu jejich vzhledu.

Leccos z těchto na první pohled rozumných nápadů má spíše provozní ráz a ani nevyžaduje nějaké závratné investice. Starosta Lomecký na setkání SF zástupce sdružení vyzval ke spolupráci, další „první“ krok byl tedy učiněn (sdružení působí už řadu let, po které s městkou částí neustále jedná). Kolik takových kroků pražské centrum ještě potřebuje, aby do druhé dekády 21. století vstoupilo ve skutečně důstojné podobě, lze jen odhadovat. Malé i velké věci vyžadují nejen vůli, ale vždy i finance. V dobách rozpočtových restrikcí a všeobecně nízké ochoty k výdajům je manévrovací prostor v tomto ohledu nevelký. Byť jde o „tradiční symbol České republiky, reprezentující její národní hrdost a slávu“, jak ve svých dokumentech Václavské náměstí definuje novoměstské sdružení. Karel Doubek, jeden z jeho protagonistů a ředitel hotelu Adria, diskusní setkání SF na vskutku aktuální téma rozvoje pražského centra ukončil stejně pozitivně: „Doufám, že se takto nesetkáváme naposled!“

09.12.2010 09:21, SF / Petr Bým